

Sygn. akt VI GC 158/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: inspektor Agnieszka Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółka z o.o. w P.

przeciwko: R. P.

o ustalenie nieważności umowy z dnia 16.08.2010r. o przeniesieniu prawa ochronnego na znak towarowy (...) potwierdzony świadectwem ochronnym R - (...)

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) Spółka z o.o. w P. na rzecz pozwanego R. P. kwotę 2417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt **VI GC 158/16**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 listopada 2016 r.

Powód (...) sp. z o.o. wniósł pozew przeciwko R. P. o ustalenie nieważności umowy pomiędzy (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. a pozwanym z dnia 16 sierpnia 2010 r. o przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy (...) R- (...). Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w związku z kwestionowaniem przez powoda ważności umowy z dnia 16 sierpnia 2010 r. przenoszącej prawo ochronne na znak towarowy (...) (...) ze względu na niewłaściwy podmiot występujący po stronie zbywcy ((...) S.A. w upadłości likwidacyjnej zamiast syndyka masy upadłości), powstała niepewność prawna w tym zakresie, która ma wpływ na przebieg postępowania przed Urzędem Patentowym RP w zakresie wniosku powoda o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)6 z powodu jego nieużywania, co z kolei ma skutek dla postępowania o przyznanie powodowi prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)1. Rozstrzygnięcie przez sąd powszechny kwestii nieważności spornej umowy ma w niniejszej sprawie znaczenie prejudycjalne z uwagi na to, że (...) sp. z o.o. powołuje się na tę umowę celem wykazania przejścia praw do znaku (...) (...)6. (...) sp. z o.o. mieni się uprawnionym do tego znaku i na tej podstawie próbuje wykazywać okoliczność jego używania w sytuacji, gdy uprawniony (...) S.A. już nie istnieje, a prawo ochronne na ww. znak wygasło. W przypadku ustalenia, że sporna umowa jest nieważna, (...) sp. z o.o. nie będzie miała podstaw do twierdzenia, że znak towarowy (...) (...)6 był używany przez niego jako uprawnionego w okresie pięciu lat przed złożeniem przez powoda wniosku z dnia 20 października 2014 r. o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na ten znak towarowy z powodu nieużywania do w Polsce

w sposób wymagany przez przepisy ustawy prawo własności przemysłowej. Ustalenie nieważności spornej umowy pozwoli na pominięcie przedstawionych przez (...) sp. z o.o. dowodów rzekomego używania przedmiotowego znaku. W razie ustalenia, że sporna umowa jest nieważna (...) sp. z o.o. nie będzie miał podstaw do twierdzenia, że ma legitymację do występowania jako uprawniony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym dotyczącym stwierdzenia wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...). Powód podał, że sporna umowa jest bezwzględnie nieważna z mocy prawa, gdyż została zawarta przez podmiot nieuprawniony. Jako strony spornej umowy wskazano: zbywcę – (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej, którego reprezentował syndyk a jako nabywcę – R. P. prowadzącego Firmę Usługowo- (...). (...) S.A. w momencie zawierania umowy pozostawał w upadłości likwidacyjnej, co ma doniosłe konsekwencje dla ważności wskazanej umowy, bowiem upadły z chwila ogłoszenia upadłości traci prawo zarządu i rozporządzania mieniem (art. 75.1 puin). Wobec tego, że do czynności zbycia praw ochronnych na znak towarowy (...) (...)6 uprawniony był jedynie syndyk działający w imieniu własnym na rachunek upadłego powód stwierdził, że sporna umowa jest czynnością prawną sprzeczną z ustawą i w związku z tym nieważną (art. 58 § 1 kc w zw. z art.160 puin).

W odpowiedzi na pozew pozwany R. P. prowadzący działalność pod nazwą Firma Usługowo- (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, iż w dniu 10 sierpnia 2010 r. zakupił od syndyka masy upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej prawo ochronne do znaku towarowego (...) z dodatkiem graficznym. Dodał, iż po stronie zbywcy umowę podpisał syndyk masy upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej. Stąd oczywiście bezzasadne są zarzuty dotyczące rzekomej nieważności umowy z uwagi na brak właściwej strony sprzedającej. Syndyk podpisał także fakturę potwierdzającą tą sprzedaż. Skoro umowę podpisał syndyk, to kwestię, w jakim charakterze działał reguluje art. 160 ustawy prawo upadłościowe. Umowa jest zatem ważna, albowiem zawarta jest przez uprawnioną osobę (syndyk), dokonana za zgodą sądu i nie narusza ani ustawy ani zasad współżycia społecznego. Pozwany podał także, iż powód wystąpił z wnioskiem o rejestrację prawa ochronnego do znaku towarowego (...) z naruszeniem zarówno art. 6 ustawy prawo własności przemysłowej, albowiem działał on ze świadomością, że prawo ochronne do znaku towarowego przysługuje innemu przedsiębiorcy, jak i z naruszeniem autorskich praw majątkowych do znaku słowno-graficznego (...). Pozwany zarzucił, iż powód nie ma legitymacji do wytoczenia powództwa o ustalenie nieważności umowy zbycia prawa ochronnego do znaku towarowego. W sprawie nie zachodzi podstawa do zgłoszenia powództwa o ustalenie z art. 189 k.p.c., gdyż strona może dochodzić swoich praw i powołać się na nieważność czynności prawnej w innym postępowaniu, przed UP. Skoro badanie ważności umowy, z której strony postępowania prowadzonego przed Urzędem Patentowym wywodzą swoje prawa należy do zadań tego organu, nie ma podstaw do składania powództwa w trybie przepisu art. 189 k.p.c.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas wyrażone stanowisko. W piśmie procesowym (k. 116- 123) powód uzasadniając interes prawny naprowadził, iż przepis art. 229.2 pr.wł.prz jako dotyczący postępowania rejestrowego przed UP nie będzie miał zastosowania w przedmiotowej sprawie, a nie ma możliwości, by w postępowaniu przed UP była badana kwestia ważności umowy cywilno – prawnej, który to urząd bada jedynie dokumenty od strony formalnej. Konieczność wystąpienia przez powoda z powództwem potwierdził UP w postanowieniu z dnia 2.06.2016r. w sprawie z wniosku powoda o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy z powodu jego nieużywania sygn. Sp. 420.2014, które to postępowanie jest sporne i z tego powodu zawiesił postępowanie. UP musi na podstawie wyroku sądu w tej sprawie ustalić legitymację bierną (...) sp. z o.o. Na rozprawie pełnomocnik powoda oświadczył, iż UP nie ma uprawnienia do badania skuteczności umów cywilno-prawnych przeniesienia praw do znaku towarowego i jeśli sąd w tym postępowaniu stwierdzi nieważność umowy przeniesienia prawa na rzecz R. P., to będzie to oznaczało, iż nie doszło do przeniesienia prawa na rzecz (...) sp.z.o.o., bowiem w postępowaniu przed UP o stwierdzenie wygaśnięcia prawa z powodu jego nieużywania spółka ta powołała się na swoje uprawnienie do prawa ochronnego na znak towarowy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 października 2013 r. powód zgłosił do rejestracji w Urzędzie Patentowym RP znak towarowy (...) Z-419 891 dla towarów w klasie 4 (benzyna, diesel (paliwo do-), itd.

(dowód: wydruk z bazy danych Urzędu Patentowego RP dotyczący znaku towarowego (...) Z-419 891 – k. 17)

Pismem z dnia 16 września 2014 r. Urząd Patentowy RP poinformował powoda, że zgłoszony do rejestracji znak towarowy (...) (...)1 jest podobny do znaku towarowego (...) (...)6. Urząd Patentowy RP jako przeszkodę rejestracji zgłoszonego znaku (...) (...)1 powołał art. 132 ust. 2 pkt 2 ustawy prawo własności przemysłowej ze względu na wcześniejszą rejestrację na rzecz (...) S.A. z siedzibą w P. znaku towarowego (...) (...)6. Prawo ochronne na znak towarowy pod nr R- (...) S.A. z siedzibą w P. uzyskała decyzją UP z dnia 11.10.2004r. z datą pierwszeństwa od dnia 15.09.2003r. Urząd Patentowy RP decyzją z dnia 10 kwietnia 2014 r. w trybie postępowania spornego (...) stwierdził wygaśnięcie w/w prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)6 z dniem 26 września 2013 r., bowiem z dnia 13.03.2009r. została ogłoszona (...) S.A. z siedzibą w P., a w dniu 26.09.2013r. podmiot ten na skutek zakończenia postępowania upadłościowego został wykreślony z KRS (art. 169 pr.wł. prz.)

(dowód: pismo Urzędu Patentowego RP z dnia 16 września 2014 r. – k. 18, informacje o znaku R- (...) - k.19, postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 13 marca 2009 r. – k. 43, odpis pełny KRS (...) – k. 23-28, decyzja Urzędu Patentowego RP z dnia 10 kwietnia 2014 r. – k. 29)

Powód wystąpił do Urzędu Patentowego RP z wnioskiem z dnia 20 października 2014 r. p-ko uprawnionemu (...) S.A. o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)6 z możliwą najwcześniejszą do ustalenia datą w całości, tj. dla wszystkich towarów i usług klasy 4, 12, 37 i 39 klasyfikacji nicejskiej z powodu nieużywania tego znaku w Polsce w sposób wymagany przez przepisy prawa własności przemysłowej w okresie pięciu lat wstecz od złożenia wniosku sygn. (...)

(dowód: wniosek powoda z dnia 20 października 2014 r. – k. 30-34)

Z uwagi na toczące się postępowanie w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)6 z powodu jego nieużywania, powód wniósł o zawieszenie postępowania w sprawie rejestracji na rzecz powoda znaku towarowego (...) Z-419 891. Postępowanie zostało zawieszono postanowieniem Urzędu Patentowego RP z dnia 26 listopada 2014 r.

(dowód: postanowienie Urzędu Patentowego RP z dnia 26 listopada 2014 r. – k. 35)

Pismem z dnia 4 grudnia 2014 r. odpowiedź na wniosek powoda z dnia 20 października 2014 r. w sprawie Sp. (...) złożył (...) sp. z o.o. Wskazał, że w/w znak był używany przez niego jako podmiot uprawniony w okresie pięciu lat wstecz od złożenia przez powoda wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) (...)6. We wniosku tym (...) sp. z o.o. wskazał też, że w dniu 30 czerwca 2014 r. wystąpił do Urzędu Patentowego RP z wnioskiem o dokonanie zmian w rejestrze znaków towarowych dla znaku towarowego (...) (...)6, tj. zgłosił siebie jako podmiot uprawniony do tego znaku. Swą legitymację do udziału w postępowaniu uzasadnił, iż w dniu 16.08.2010r. (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej zbyła swe prawo ochronne na znak towarowy na rzecz R. P., a ten z kolei w dniu 10.09.10r. przeniósł to prawo na (...) S.A. Obecnie oczekuje na decyzję UP. Do pisma procesowego załączył pismo UP z dnia 6.11.2014r., z którego wynika, iż UP przedłużył prawo ochronne na znak towarowy (...) do dnia 15.09.2023.

(dowód: odpowiedź (...) S.A. z dnia 4 grudnia 2014 r. – k. 36-42, wniosek z dnia 30 czerwca 2014 r. – k. 50-51, pismo UP z dnia 6.11.14r. k. 52)

Umową z dnia 16 sierpnia 2010 r. (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej reprezentowana przez syndyka A. S. (1) zbyła na rzecz R. P. – Firma Usługowo- (...) prawo ochronne na znak towarowy (...) potwierdzone świadectwem numer ochrony (...). Umowa została podpisana przez syndyka A. S. (2) z pieczęcią (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej. Za przeniesienie prawa ochronnego nabywca zobowiązał się zapłacić zbywcy wynagrodzenie w wysokości 10.000 zł. Na powyższe została wystawiona fv z figurującą (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z podpisem w/w syndyka.

(dowód: umowa z dnia 16 sierpnia 2010 r. – k. 44-46, faktura VAT nr (...) – k. 90)

W dniu 30 września 2010 r. R. P. – Firma Usługowo- (...) zbył na rzecz (...) sp. z o.o. prawo ochronne na znak towarowy (...) potwierdzone świadectwem numer ochrony (...).

(dowód: umowa z dnia 30 września 2010 r. – k. 47-49)

W dniu 29 sierpnia 2014 r. (...) sp. z o.o. wystąpił do Urzędu Patentowego RP z wnioskiem o rejestrację znaku towarowego (...) Z-432 806 na podstawie ciągu umów cywilno-prawnych. Decyzją z dnia 6 listopada 2014 r. Urząd Patentowy RP przedłużył prawo ochronne na znak towarowy zarejestrowany pod numerem (...) na następny dziesięcioletni okres ochronny, tj. do dnia 15 września 2023 r.

(dowód: wydruk z bazy danych Urzędu Patentowego RP – k. 62, pismo z dnia 6 listopada 2014 r. – k. 52)

Na rozprawie w dniu 7.04.2016r. sygn. Sp.420.2014 powód wniósł o zawieszenie postępowania „wygaszeniowego” na podst. art. 97 § 1 pkt 4 kpa z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia przez sąd powszechny kwestii ważności umowy zbycia prawa ochronnego z dnia 16.08.2010r. , a w dniu 10.05.16r. przedłożył do sprawy niniejszy odpis pozwu , złożony do sądu z dnia 7.05.16r (data nadania w UP). Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2016 r. Urząd Patentowy RP zawiesił postępowanie z wniosku (...) sp. z o.o. o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy (...) R-156 186 udzielonego na rzecz (...) S.A. do czasu zakończenia postępowania w sprawie o ustalenie nieważności umowy pomiędzy (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. a R. P. (...) Firma Usługowo- (...) z dnia 16 sierpnia 2010 r. , uzasadniając, iż ustalenie sądu co do ważności umowy z dnia 16.08.2010r. bezpośrednio wpływa na ustalenie strony uprawnionej do spornego znaku w niniejszym postępowaniu, na której spoczywa ciężar dowodu używania spornego oznaczenia (art. 365 § 1 kpc), stąd na podst. art. 07 § 1 pkt 4 kpa zawiesił postępowanie.

(dowód: postanowienie z dnia 2 czerwca 2016 r.z uzasadnieniem – k. 124-127)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów złożonych do akt sprawy przez obie strony. Zgromadzone dokumenty i ich odpisy nie były kwestionowane co do autentyczności i wiarygodności, a także Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego w postaci zgody sędziego komisarza na sprzedaż prawa do znaku towarowego jako dotyczący okoliczności niespornej (art. 230 kpc). Nadto powód nie wywodził z powyższego dla siebie skutków prawnych.

Sąd oddalił wniosek dowodowy z pisma biura (...) z dnia 17 lipca 2014 r. (k. 92-94) na okoliczność ustalenia ważności umowy z dnia 16 sierpnia 2010 r. wobec uznania, iż dowód ten nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.). Pismo to stanowiło bowiem merytoryczne ustosunkowanie się (...) sp.z.o.o. do wniosku powoda do UP o zgłoszenie do rejestracji znaku towarowego celem uzyskania prawa ochronnego na ten znak.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Powód w niniejszej sprawie żądał ustalenia nieważności umowy, tak więc dla zasadności pozwu winien był on wykazać: interes prawny w niniejszym żądaniu stosownie do treści art. 189 k.p.c., a dalej w razie jego wykazania nieważność umowy zawartej w dniu 16 sierpnia 2010 r. o przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy (...) R-156 186. W ocenie Sądu powód nie wykazał żadnej z ww. przesłanek.

Pojęcie interesu prawnego w rozumieniu normy art. 189 k.p.c. było przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi doktryny i orzecznictwa. Ugruntowany jest pogląd, że dla uzasadnienia istnienia interesu prawnego wykazać należy obiektywną potrzebę ochrony interesu prawnego powoda poprzez uzyskanie orzeczenia o treści objętej żądaniem pozwu.

Interes prawny, w rozumieniu art. 189 k.p.c. jest to obiektywna (czyli rzeczywiście istniejąca), a nie tylko hipotetyczna (czyli w subiektywnym odczuciu strony) potrzeba prawna uzyskania wyroku odpowiedniej treści, występująca

wówczas, gdy powstała sytuacja rzeczywistego naruszenia albo zagrożenia naruszenia określonej sfery prawnej. Praktycznie rzecz biorąc, interes prawny występuje wtedy, gdy sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości, a jednocześnie interes ten nie podlega ochronie w drodze innego środka. Z kolei brak interesu prawnego jako przesłanki powództwa z art. 189 k.p.c. zachodzi wówczas, gdy strona nie ma potrzeby ustalania stosunku prawnego lub prawa, gdyż jego sfera prawna nie została ani naruszona, ani zagrożona przez pozwanego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 kwietnia 2014 r. I ACa 21/14).

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał istnienia interesu prawnego. Powód domagał się stwierdzenia nieważności umowy z dnia 16 sierpnia 2010 r. o przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy. Ponieważ prawo ochronne na znak towarowy ma charakter majątkowy, może być przedmiotem umów zbycia (sprzedaży, zamiany, darowizny, umowy o wniesienie aportu do spółki), może być również obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi, takimi jak użytkowanie i zastaw zwykły oraz rejestrowy (zob. T. Szymanek, *Transfer własności intelektualnej i przemysłowej*, Warszawa 1995, s. 13; U. Promińska (w:) *Prawo własności przemysłowej*, s. 249; K. Jasińska (w:) *Prawo własności...*, s. 959; Ł. Żelechowski, *Zastaw zwykły i rejestrowy na prawach własności przemysłowej*, Warszawa 2011, s. 139 i 150-151). Wobec osób trzecich umowa o przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy jest skuteczna dopiero po dokonaniu wpisu w rejestrze prowadzonym przez Urząd Patentowy (art. 67 ust. 3 w zw. z art. 162 ust. 1 p.w.p.).

W tym miejscu podkreślić należy, iż Urząd Patentowy w postępowaniach o rejestrację bada jedynie, czy złożone dokumenty nie naruszają ustawy i odpowiadają, co do formy obowiązującym przepisom. Nie bada skutków cywilno - prawnych tych dokumentów na analogicznej zasadzie, jak postępowanie wieczysto-księgowo o wpis do KW, czy postępowanie klauzulowe. UP nie jest uprawniony do podważania prawdziwości tych dokumentów oraz orzekania o prawach osób trzecich do przedmiotowego znaku towarowego. W sprawach tych roszeń właściwy jest bowiem sąd powszechny (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 stycznia 2010 r., VI SA/Wa 1715/09). W innych zaś postępowaniach, np. o wygaśnięcie prawa do znaku mimo, że jest to postępowanie sporne, nie ma uprawnienia do badania ważności czy skuteczności umów cywilno-prawnych przeniesienia praw do znaku, co potwierdził sam powód na rozprawie. Dodać należy, iż istnieje w tym przedmiocie spór między powodem a (...) sp. z o.o., mając na uwadze nie tylko przebieg postępowania Sp. (...), ale też postępowanie z wniosku tego ostatniego o dokonanie zmiany uprawnionego do znaku R- (...), gdzie UP najpierw stwierdził wygaśnięcie tego prawa, a następnie pismem z dnia 6.11.14r. poinformował o przedłużeniu tego prawa. Powyższe wynika z art. art. 283 w zw. z art. 284 pkt 2 Ustawy prawo własności przemysłowej w kontekście legitymacji biernej dotychczasowego uprawnionego z znaku towarowego w tzw. postępowaniu wygaszeniowym z art. 169. 1 pkt 1 pr.wł.prz. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 ze zm.). Niemniej mimo wskazania w w/w przepisie art. 284 pkt 2 kognicji sądu powszechnego nie zwalnia to powoda z obowiązku wykazania interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie ważności umowy przenoszącej prawo ochronne na znak towarowy na podst. art. 189 kpc jako przepisu materialnego w przeciwieństwie do przepisu art. 284 pkt 2 cyt. Ustawy, który ma charakter procesowy (tak też kom. do art. 284 T. Demendecki w: *Omega Lex dla sądów 2015*). Zdaniem Sądu powód powinien więc zaskarżyć w niniejszym postępowaniu umowę z dnia 30 września 2010 r., bowiem to z tej umowy Trans Południe sp. z o.o. wywodzi swą legitymację bierną w w/w postępowaniu wygaszeniowym, w którym stroną jest (...) sp.z o.o. To ta umowa stanowi o legitymacji biernej bądź jej braku w tym postępowaniu, zatem skoro UP nie jest uprawniony badać tzw. przejścia uprawnień na podstawie ciągu umów cywilno-prawnych, to stwierdzenie nieważności tej pierwszej umowy, która nie dotyczyła (...) sp. z.o.o. nic do postępowania przed UP toczonego na podst. art. 169.1 pr.wł.prz. nie wniesie. Legitymację bierną bowiem (...) sp.z.o.o. przesądziłby wyrok sadu powszechnego, ale ustalający ważność bądź nieważność umowy, na podstawie której (...) sp.z.o.o. rości sobie prawo do znaku towarowego, a tym samym udział jako strona w w/w postępowaniu.

Mając na uwadze jednak, iż UP zawiesił postępowanie z uwagi na prejudycjał wywołany przez powoda niejako na własne życzenie (to powód w toku postępowania Sp. (...) ze swej inicjatywy najpierw wytoczył niniejsze powództwo o ustalenie i dopiero wówczas na wniosek powoda UP w postanowieniu z dnia 2.06.2016r. przyjął ów prejudycjał, co

nie przesadza i nie jest tożsamy z istnieniem interesu prawnego powoda w tym procesie sądowym) sąd dokonał oceny ważności spornej umowy w kontekście zarzutów powoda.

Zdaniem sądu brak podstaw dla stwierdzenia, iż omawiana umowa z dnia 16 sierpnia 2010 r. jest nieważna. Sąd w całości podziela stanowisko strony pozwanej, że nie można twierdzić, iż skoro w umowie zbycia jako zbywca został wpisany upadły, to taka umowa jest nieważna. Co najwyżej i to z daleko posuniętego formalizmu prawnego można byłoby próbować twierdzić o bezskuteczności tej umowy z uwagi, iż zbywca prawa nie była osoba legitymowana czynnie. Sąd i tego poglądu jednak nie jest w stanie zaakceptować, gdyż to, iż upadły utracił prawo zarządu majątkiem, nie pozbawia go uprawnień do praw majątkowych. Jest on nadal podmiotem tych praw, niemniej bez prawa rozporządzania nimi (częściowa utrata zdolności do czynności prawnych, która na czas upadłości przechodzi na syndyka). Prawidłowo zatem syndyk oznaczył stronę umowy : upadłego, bo tu upadły był uprawnionym do prawa ochronnego, błędnie jedynie wskazał, iż reprezentuje go syndyk. Wedle bowiem art. 160 puin syndyk dokonując czynności rozporządzających mieniem upadłego czyni to we własnym imieniu, niemniej działa na rzecz upadłego. Nie ma zatem większego znaczenia dla ważności umowy czy wpisano w niej „w imieniu” czy „na rzecz”. Istotne jest, by umowa była zawarta przez syndyka masy upadłości, zwłaszcza że masa upadłości nie ma podmiotowości prawnej. A contrario: umowa byłaby nieważna tylko w sytuacji, gdyby za upadłego działał zarząd, a powyższe wynika wprost z art. 75 i art. 77 ustawy prawo upadłościowe z dnia 28 lutego 2003 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 233 ze zm). Należy zwrócić uwagę, że z chwilą ogłoszenia upadłości nie następuje wygaśnięcie, czy utrata bytu organu spółki, jakim jest zarząd. Zarząd traci tylko pewne swe uprawnienia na rzecz syndyka, a tzw. przedstawicielstwo z art. 160 puin pozostaje spójne z konstrukcją teorii organu osoby prawnej, wywodzoną z art. 38 i 39 kc. Organ ucieleśnia osobę prawną, a nie ją reprezentuje. Upadły zachowuje zatem zdolność prawną w całości. Przepis art. 160 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe wyraźnie stanowi, iż w sprawach dotyczących masy upadłości syndyk dokonuje czynności w imieniu własnym, ale na rachunek upadłego. W przypadku syndyka, pomimo że syndyk dokonuje czynności prawnych we własnym imieniu, to skutki wynikające z dokonanych przez syndyka czynności realizują się w osobie upadłego jako podmiocie praw majątkowych (mówiąc w uproszczeniu właścicielu masy upadłości). Sąd miał na względzie przy tym bogate orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, które dotyczy art. 144 ww. ustawy tj. legitymacji syndyka w procesach, bowiem jest on analogicznie sformułowany jak art. 160 (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 czerwca 2015 r., I ACa 464/15, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r. IV CK 86/04, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 marca 2015 r. VI ACa 481/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 września 2012 r. I ACa 600/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2009 r., III CSK 244/08, wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2010 r. III Ca 1266/10). Sądy w przeważającej części stanęły na stanowisku, iż stroną procesu jako legitymowaną jest nadal upadły i to on, a nie syndyk winien figurować w wyroku, choć na zasadzie tzw. podstawienia procesowego to syndyk podejmuje czynności procesowe. Powołać w tym miejscu należy choćby stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 21 lipca 2011 r. sygn. V Cz 37/11, zgodnie z którym z dniem ogłoszenia upadłości upadły traci legitymację do występowania w sprawach dotyczących masy, pozostaje natomiast stroną w znaczeniu materialno-prawnym, brak legitymacji formalnej upadłego nie jest równoznaczny z brakiem po jego stronie zdolności prawnej, tj. zdolności bycia podmiotem praw i obowiązków, a syndyk prowadzi postępowanie sądowe na rzecz upadłego; świadczenie stanowiące przedmiot postępowania zasądzone jest na rzecz lub od upadłego.

Z tych względów Sąd miał na uwadze to, iż w umowie, czy to zostanie wpisany upadły reprezentowany przez syndyka, czy to syndyk, który działa na rzecz upadłego, to taka umowa jest ważna, byle zawarta (podpisana) przez syndyka. Zważyć zatem należy, że pomimo wskazania w umowie z dnia 16 sierpnia 2010 r. jako zbywcę (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P., reprezentowaną przez syndyka A. S. (1), umowę podpisał syndyk masy upadłości. Czynności prawnej dokonał więc syndyk, a nie upadły. Dodać wypada, że nie można wymagać od osoby, która nie jest prawnikiem, aby wiernie kopiowała przepisy ustawy w zakresie oznaczenia strony przy dokonywaniu czynności prawnej i wskazywała w umowie zbywcę jako cyt. „upadłego, na którego rzecz działa syndyk”, zwłaszcza że konstrukcja przepisu prawa materialnego : „w imieniu własnym i na rzecz upadłego” jest nie do końca zrozumiała nawet dla sądów, na co wskazuje liczne orzecznictwo odnoszące się do analogicznego przepisu prawa procesowego art. 144 puin, z tym zastrzeżeniem, iż ten ostatni przepis z uwagi na dysonans między legitymacją procesową, mającą swe źródło w prawie

materialnym, a zdolnością procesową i tak nie powinien wywoływać tak wielkich wątpliwości interpretacyjnych, co przepis art. 160 puin, będący wyłącznie przepisem prawa materialnego.

Mając na uwadze poczynione ustalenia, dokonane wywody prawne i przytoczone przepisy, Sąd powództwo oddalił, tak z uwagi na brak interesu prawnego, jak i niezasadność petitum pozwu..

Orzekając o kosztach procesu, Sąd orzekł zgodnie z dyspozycją art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego z tego tytułu kwotę stanowi minimalna stawka zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego w wysokości 2.400 zł (§ 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.